

การวิเคราะห์กิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยของหัวหน้าหอผู้ป่วย
โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร

นางทิพวรรณ ตั้งวงศ์กิจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาแพทยศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-297-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

工 15892566

**AN ANALYSIS OF TASK CONTROLLING ACTIVITIES IN PATIENT'S UNITS
PERFORMED BY HEAD NURSES, THE HOSPITALS UNDER THE
JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH,
BANGKOK METROPOLITAN AREA**

Mrs. Tipawan Tungwongkit

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science
Nursing Administration Program
Graduate School
Chulalongkorn University
1994
ISBN 974-584-297-4**

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์กิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยของหัวหน้าหอ
ผู้ป่วย โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร

โดย

นางทิพวรรณ ตั้งวงศ์กิจ

ภาควิชา

พยาบาลศาสตร์

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

อาจารย์ที่ปรึกษา

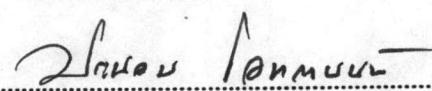
รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญาณรักษ์

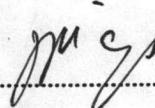

บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

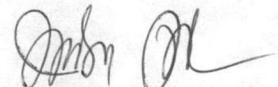
 คณบดีบันทึกวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอนวิทยานิพนธ์

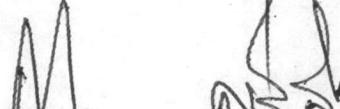
 ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม ออทakanon)

 กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญาณรักษ์)

 กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พนิดา คำมาพงศ์)

 กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก ศรีสุไห)

พิมพ์ต้นฉบับปกด้วยอวิภานนิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวเพียงแผ่นเดียว

ทิพวรรณ ตั้งวงศ์กิจ : การวิเคราะห์กิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานในห้องผู้ป่วยของหัวหน้าห้องผู้ป่วย โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร (AN ANALYSIS OF TASK CONTROLLING ACTIVITIES IN PATIENT'S UNITS PERFORMED BY HEAD NURSES, THE HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH, BANGKOK METROPOLITAN AREA) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. พวงรัตน์ บุญญาณรักษ์, 120 หน้า ISBN 974-584-297-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบการปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานของหัวหน้าห้องผู้ป่วย โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร ศึกษาในประจำการจำนวน 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานของหัวหน้าห้องผู้ป่วย แบบตรวจสอบเอกสาร และแบบตรวจรายการกิจกรรมการควบคุมที่สร้างโดยผู้วิจัย ซึ่งผ่านการทดสอบความตรงตามเนื้อหา แล้ว ผลการวิจัยพบว่า

- กิจกรรมการควบคุมในการอนบหมายงาน พบร่วมกันว่าหัวหน้าห้องผู้ป่วยที่จัดให้มีแบบฟอร์มการอนบหมายงานปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด ในเรื่องการตรวจสอบเอกสารการอนบหมายงาน ซึ่งเป็นลักษณะของการตรวจสอบขณะปฏิบัติงานการตรวจสอบเอกสาร และการตรวจสอบการใช้ทรัพยากร
- กิจกรรมการควบคุมในการบันทึกทางการพยาบาล พบร่วมกันว่าหัวหน้าห้องผู้ป่วยมีการจัดให้มีแบบบันทึกทางการพยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุด การกำหนดคู่มือการบันทึกทางการพยาบาล และการตรวจสอบบันทึกทางการพยาบาลปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ซึ่งเป็นลักษณะของการตรวจสอบเอกสาร การตรวจสอบการใช้ทรัพยากร และการประชุมปรึกษาหารือ
- กิจกรรมการควบคุมในการรายงานส่งเรว พบร่วมกันว่าหัวหน้าห้องผู้ป่วยมีการเข้าร่วมการรายงานส่งเรวและการกำหนดให้มีเอกสารเป็นหลักฐานประกอบการรายงานส่งเรวอยู่ในระดับมากที่สุด การกำหนดคู่มือในการรายงานส่งเรว การซักถามสื่อสารข้อมูลกับบุคลากร การประชุมปรึกษา/ให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อสังเกตสำคัญ การตรวจสอบการพยาบาลที่ผู้ป่วยได้รับ และการตรวจสอบบันทึกทางการพยาบาลครบทั่ว อยู่ในระดับน้อย ซึ่งเป็นลักษณะของการตรวจสอบเอกสาร การตรวจสอบขณะปฏิบัติงาน และการประชุมหารือการปรึกษาหารือ
- กิจกรรมการควบคุมในการปฏิบัติการพยาบาล พบร่วมกันว่าหัวหน้าห้องผู้ป่วยมีการตรวจสอบจำนวนเครื่องมือ เครื่องใช้และวัสดุ ในการปฏิบัติการพยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุด การบ่งชี้จุดที่ขาดอ่อนของบุคลากรเกี่ยวกับ การปฏิบัติการพยาบาลและการประชุมปรึกษาทางการพยาบาลอยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งการปฏิบัติกิจกรรมการควบคุม คือ การตรวจสอบขณะปฏิบัติงาน การตรวจสอบเอกสาร การตรวจสอบการใช้ทรัพยากร และการประชุมหารือการปรึกษาหารือ
- หัวหน้าห้องผู้ป่วยที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน ปฏิบัติงานในแผนกที่ต่างกันและการได้รับและไม่ได้รับการอบรมทางการบริหาร มีการปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานในห้องผู้ป่วยเรื่องการอนบหมายงาน การบันทึกทางการพยาบาล และปฏิบัติการพยาบาลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชาพัฒนาสังคม
สาขาวิชาการบริหารพยาบาล
ปีการศึกษา๒๕๓๖

ลายมือชื่อนิติ.....ทิพวรรณ วงศ์กิจ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา พวงรัตน์ บุญญาณรักษ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C386203 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION
KEY WORD: CONTROLLING ACTIVITIES / HEAD NURSES

TIPAWAN TUNGWONGKIT : AN ANALYSIS OF TASK CONTROLLING ACTIVITIES IN PATIENT'S UNITS PERFORMED BY HEAD NURSES, THE HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH, BANGKOK METROPOLITAN AREA. THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROF. PUANGRAT BOONYANURAK, Ed.D. 120 pp. ISBN 974-584-297-4

This research was designed to analyze and to compare controlling activities performed by head nurses, under the jurisdiction of the ministry of public health, Bangkok metropolitan area. The population was 42 head nurses. The instruments developed by the investigator were observation forms and checklist which were validated and tested for reliabilities.

The major finding were as follows :

1. Head nurses performed controlling activities in assignment aspect at much level in preparing assignment forms and at least level in reviewing assignment documents which indicated controlling characteristics in appraisal during working, reviewing documents and resources.
2. Head nurses performed controlling activities in nursing recording activities at the most level in preparing recording forms and the least level in developing recording manual and reviewing nursing records which indicated controlling characteristics in reviewing documents and resources, and conferences.
3. Head nurses performed controlling activities in change of shift report at the most level in participating shift report and organize documents for shift report, and at the least level in developing shift report manual, staff dialogue, conferences and making major observational points, reviewing nursing care, and reviewing nursing documents which indicated controlling characteristics in reviewing documents, appraisal during working and performing conferences.
4. Head nurses performed controlling activities in nursing practice at the most level in checking medical equipments and supplies, and at the least level in indicating strength and weakness of nurses' performance and performing conferences which indicating controlling characteristics in appraisal during working, reviewing documents, checking resources and conferences.
5. Head nurses classified by working experiences, working units and management attending, indicated no statistical significant differences at .05 level in performing controlling activities.

ภาควิชา พยาบาลศาสตร์

ลายมือชื่อนักศึกษา ที่พิมพ์

สาขาวิชา การดูแลผู้ป่วยใน院

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา พญ. พ.

ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ เป็นการศึกษาหาความรู้ด้วยการคิดอย่างมีเหตุผล ศิษย์คงจะพัฒนา "การคิดเป็น" ไม่ได้ หากไม่ได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจากองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญาณรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งเสียสละเวลาอันมีค่าขึ้นของท่าน ในการให้คำแนะนำนำชี้แนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเมตตาและเอาใจใส่เสมอมา ศิษย์รู้สึกซาบซึ้งในความเป็น "ครู" อย่างเต็มเปี่ยมของท่าน จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก ศรีสุโภ ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับ การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. จินดนา ยุนพันธุ์ ที่เคยให้กำลังใจ สนับสนุนทั้งในด้านการศึกษาและชีวิตส่วนตัว และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในคณะ พยาบาลศาสตร์ทุกท่าน ที่เคยติดตามและสนับสนุนผู้วิจัยด้วยความห่วงใยเสมอมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 11 ท่าน ที่กรุณาตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ของขอบพระคุณผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ในโรงพยาบาลต่าง ๆ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนหัวหน้าหอผู้ป่วยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้กำลังใจ ความช่วยเหลือ และแรงกระตุ้นอย่างมากจากพี่ ๆ ร่วมชั้นเรียน (กลุ่มเพื่อนสนิท) ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเป็น "นิตตรแท้" โดยเฉพาะ ฤทธิ์อริย์ อรรถนุพรรณ เรือเอกหญิง ชนพร แย้มสุดา และคุณอรเพญ พงศ์ศักดิ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สนใจคุณแลและให้ที่พักพิง ขอบคุณน้องโคน ที่เป็นแรงผลักดันให้เกิดกำลังใจ ขอบคุณ คุณจรรยา ปั่นเจริญ ที่เสียสละเวลาพิมพ์วิทยานิพนธ์เป็นรูปเล่ม และบุคคลอีกหลายคนที่ไม่สามารถเอียนามได้ทั้งหมด ผู้วิจัยขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

สุดท้าย ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณบิดา-มารดา โดยเฉพาะมารดาที่ห่วงใย ดูแล และแบ่งเบาภาระทางครอบครัว ขอบคุณพี่สาวและน้องชายที่เคยให้กำลังใจ และที่จะลืมไม่ได้ คือ ฤทธิ์อริย์ ตั้งวงศ์กิจ ผู้เคยให้ความห่วงใย ช่วยเหลือและสนับสนุนทุนการศึกษาของผู้วิจัยมาตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง

พิพารณ์ ตั้งวงศ์กิจ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
กิตติกรรมประกาศ	๒
สารบัญตาราง	๗
สารบัญภาพ.....	๗
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ปัจจุบันการวิจัย.....	4
แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
ประชากรและตัวอย่างประชากร	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	69
สรุปผลการวิจัย	71
อภิปรายผลการวิจัย.....	74
ข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	84

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก.....	90
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	91
ภาคผนวก ข. สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	97
ภาคผนวก ค. ตัวอย่างเครื่องมือและคู่มือวิเคราะห์.....	99
ประวัติผู้เขียน.....	119

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนประชากรหัวหน้าครอบครัวผู้ป่วย จำแนกตามโรงพยาบาล	29
2. ค่าความเที่ยงของการสังเกตของผู้ช่วยวิจัยในการบันทึกการสังเกตการปฏิบัติ กิจกรรมการควบคุมของหัวหน้าครอบครัวผู้ป่วย	32
3. จำนวน ร้อยละและระดับของหัวหน้าครอบครัวผู้ป่วย จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ในตำแหน่ง แผนกที่ปฏิบัติงาน ภารกิจการศึกษา และการได้รับการอบรมทางการบริหาร	37
4. จำนวน ร้อยละและระดับของการปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานของหัวหน้า ครอบครัวผู้ป่วยในเรื่องการอบรมหมายงาน จำแนกเป็นรายข้อ	39
5. จำนวน ร้อยละและระดับของการปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานของหัวหน้า ครอบครัวผู้ป่วยในเรื่องการบันทึกทางการพยาบาล จำแนกเป็นรายข้อ	41
6. จำนวน ร้อยละและระดับของการปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานของหัวหน้า ครอบครัวผู้ป่วยในเรื่องการรายงานส่งเรว จำแนกเป็นรายข้อ	42
7. จำนวน ร้อยละและระดับของการปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานของหัวหน้า ครอบครัวผู้ป่วยในเรื่องการปฏิบัติการพยาบาล จำแนกเป็นรายข้อ	44
8. ลักษณะของการปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานของหัวหน้าครอบครัวผู้ป่วย ในเรื่องการอบรมหมายงาน	46
9. ลักษณะของการปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานของหัวหน้าครอบครัวผู้ป่วย ในเรื่องการบันทึกทางการพยาบาล	47
10. ลักษณะของการปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานของหัวหน้าครอบครัวผู้ป่วย ในเรื่องการรายงานส่งเรว	48
11. ลักษณะของการปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานของหัวหน้าครอบครัวผู้ป่วย ในเรื่องการปฏิบัติการพยาบาล	49
12. เปรียบเทียบการปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานในเรื่องการอบรมหมายงาน ของหัวหน้าครอบครัวผู้ป่วยจำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง	50
13. เปรียบเทียบการปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานเรื่องการบันทึกทางการ พยาบาลของหัวหน้าครอบครัวผู้ป่วยจำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14. เปรียบเทียบการปฏิบัติกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานเรื่องการรายงานส่งเรว ของหัวหน้าหอผู้ป่วยจำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง	53
15. เปรียบเทียบการปฏิบัติกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานเรื่องการปฏิบัติการพยาบาล ของหัวหน้าหอผู้ป่วยจำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง	55
16. เปรียบเทียบการปฏิบัติกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานในเรื่องการมอบหมายงาน ของหัวหน้าหอผู้ป่วยจำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน	57
17. เปรียบเทียบการปฏิบัติกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานเรื่องการบันทึกทางการ พยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยจำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน	59
18. เปรียบเทียบการปฏิบัติกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานเรื่องการรายงานส่งเรว ของหัวหน้าหอผู้ป่วยจำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน	60
19. เปรียบเทียบการปฏิบัติกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานเรื่องการปฏิบัติการพยาบาล ของหัวหน้าหอผู้ป่วยจำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน	62
20. เปรียบเทียบการปฏิบัติกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานในเรื่องการมอบหมายงาน ของหัวหน้าหอผู้ป่วยจำแนกตามการได้รับการอบรมทางการบริหาร	64
21. เปรียบเทียบการปฏิบัติกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานเรื่องการบันทึกทางการ พยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยจำแนกตามการได้รับการอบรมทางการบริหาร	65
22. เปรียบเทียบการปฏิบัติกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานเรื่องการรายงานส่งเรว ของหัวหน้าหอผู้ป่วยจำแนกตามการได้รับการอบรมทางการบริหาร	66
23. เปรียบเทียบการปฏิบัติกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานเรื่องการปฏิบัติการพยาบาล ของหัวหน้าหอผู้ป่วยจำแนกตามการได้รับการอบรมทางการบริหาร	67

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1. แสดงความสัมพันธ์ของการบริหาร	11
2. แสดงร้อยละของเวลาที่ผู้บริหารใช้	11
3. แสดงขั้นตอนพื้นฐานในกระบวนการควบคุม	75